

Bodes: negoci i tradició

El nombre de matrimonis religiosos no catòlics ha augmentat a Catalunya en els últims anys

PAULA ANDRÉS
NÚRIA PONCELA

Matrimoni. Unió legítima de dues persones que es comprometen, mitjançant ritus o formalitats legals, a portar una vida en comú. La cerimònia del matrimoni ha perdurat en el temps i en totes les cultures. Aquests ritus, tot i tenir les seves particularitats, tenen més en comú del que percebem a simple vista. Però quina utilitat té casar-se? Quin significat hi ha darrere aquest ritu?

Segons Jose Enrique Agulló, professor i doctor de la Facultat d'Antropologia de la Universitat Catòlica de València, els rituals, en totes les cultures, "simbolitzen la seguretat davant la incertesa de la vida". Saber què fer, com fer-ho i què passarà després garanteix continuïtat i cert sentiment de control sobre la nostra existència i la mateixa societat.

Històricament els rituals matrimonials no s'identificaven amb la religió, sinó que era una qüestió socio-cultural. En les societats de tradició catòlica, segons afirma Agulló, no es van començar a celebrar matrimonis segons el ritu de l'Església fins el S.XVI.

A la resta de cultures i religions el ritual del matrimoni també està present i tenen concepcions similars entre elles. "La solteria era incompatible amb la cultura", ja que tal i com explica el professor, la idea de portar una vida adulta sense parella era impensable per a la majoria de la població. Per José Enrique, el que tenen en comú

els rituals matrimonials de les diferents cultures i els seus inicis és que acaben amb la vida de solteria i preparen a la parella per a una vida nova, diferent, amb altres obligacions i deures.

Diversitat a Catalunya

Encara que Catalunya la religió imperant és la catòlica, el cert és que cada cop hi ha més presència d'altres religions en el territori català. Una manera d'exemplificar aquest fenomen és observant la creixuda en el nombre d'espais de culte de religions que no son la catòlica.

Actualment, a Catalunya resideixen més de mig milió de persones provinents de països musulmans. En conseqüència, no és d'estranyar que hi hagi en total 256 oratoris a Catalunya, amb presència en gairebé totes les comarques catalanes. Altres religions, com per exemple el Budisme o l'Hinduisme tenen 68 i 27 centres respectivament. Així doncs, encara que la presència segueix sent minoritària, el nombre no fa més que créixer: en la majoria de religions, els centres de culte s'han duplicat entre 2004 i 2014.

El negoci de les bodes

Els casaments, però, son molt més que la benedicció per part d'una figura religiosa a un centre de culte o la unió de dues persones, es tracta d'un negoci en auge. Des del vestit de la núvia fins a la decoració de l'altar, existeixen infinites alternatives i empreses disposades a fer la celebració de la teva boda el més a la mida possible.

Catalunya s'ha convertit en els últims anys en un dels destins preferits per celebrar bodes de diferents cultures, o el que s'anomena amb l'argot anglosaxó, *wedding destination*. És el cas, per exemple, de les bodes hinduistes. Després de la boda d'un membre de la família multimilionària Mittal, que va costar més de 60 milions d'euros, es va despertar l'interès entre la comunitat hinduista per Barcelona com a destinació de casament.

La FUCI (Federació d'Usuaris Consumidors Independents) estima que una boda a Catalunya

Índia és el segon país importador d'or i destina més de la meitat en joieria de núvies

l'any 2014 costava al voltant de 20.282 euros. Natàlia Calvo, CEO i fundadora de l'agència d'organització d'esdeveniments Make It Happen BCN, considera que la xifra és més elevada, parlant d'una boda senzilla. Amb 22.000-25.000 seria suficient per celebrar una boda, però sense en compte detalls o diferències segons el ritu religiós.

L'element més important a tenir en compte a l'hora de posar preu a una boda és el servei de càtering, que suposa el 70% del pressupost de la boda. Aquest, evidentment, ve determinat pel nombre de convidats al casament

o fins i tot la durada de la celebració. En aquest punt, doncs, entren les particularitats de cada cultura i religió. Les bodes hinduistes, per exemple, acostumen a durar una mitjana de 3 dies i es tendeix a fer celebracions amb un nombre elevat de convidats. Es tracta de bodes ostentoses que pretenen exaltar la posició de la família i convertir-les en tot un esdeveniment social. Altres celebracions, com les jueves, solen ser més senzilles per tal d'assegurar que sigui una unió entre dos persones "més pura i sense interessos", segons Calvo.

En el budisme, la religió no obliga al fidel a casar-se, sinó que ho relega com una opció personal. Tot i això, en cas que dues persones budistes decideixin casar-se pel ritu de la seva religió, no-més cal la benedicció d'un lama, el mestre espiritual de la religió. El fet que no hi hagi un protocol establert i que, per tant, la cerimònia es pugui celebrar amb més llibertat, fa que els pressupostos variïn molt segons la decisió dels nuvis.

Vestits i or

En la majoria de cultures el vestit de la núvia és un element essencial en la celebració del matrimoni. Encara que existeixen moltes opcions de baix cost, el cert és que la mitjana de preu d'un vestit de nuvi arriba als 400 euros i en les

1

1-2 Enllaç budista
La cerimònia de benedicció de la parella budista no té perquè fer-se a un centre de culte. El mocador vermell que els lliga simbolitza l'aliança.

3

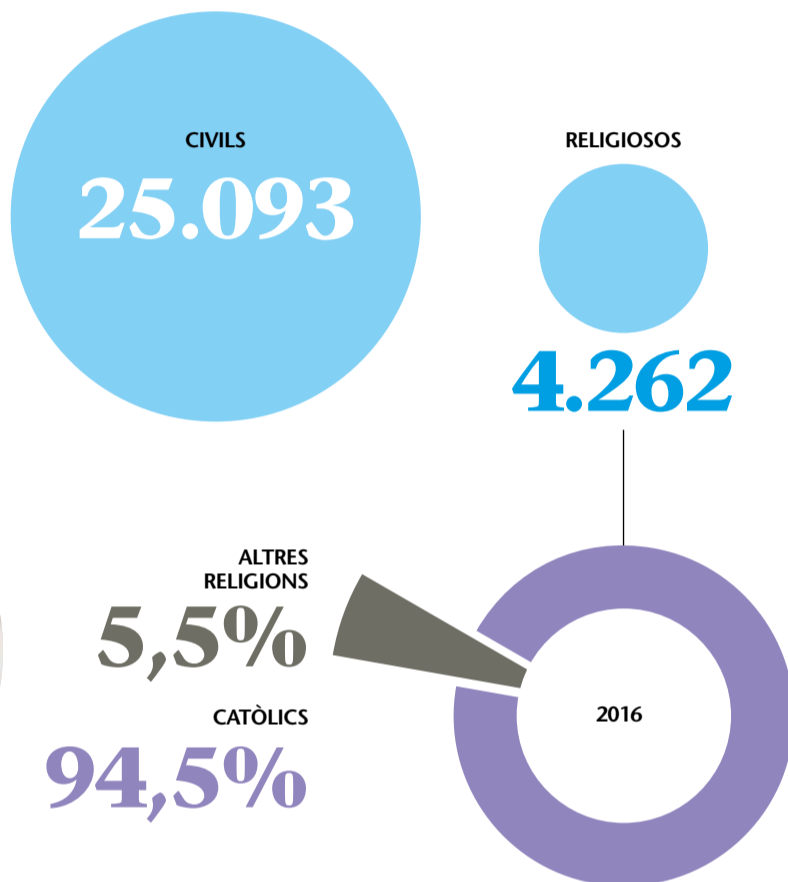
3-4 Cerimònia hinduista
La preparació de les núvies i el banquet són els elements més costosos de l'enllaç.

Només el 15% de les bodes són religioses

En els últims sis anys s'ha produït un augment de matrimonis civils en detriment dels religiosos. A més, el nombre d'enllaços catòlics cau mentre que incrementa el d'altres religions

Tipus de celebració a Catalunya

Evolució dels matrimonis religiosos a Catalunya

	2012	2013	2014	2015	2016
Catòlics	5.360	4.262	4.343	4.083	4.027
Altres	224	189	198	207	235

Nacionalitat dels conjugues als matrimonis d'altres religions

37%

UN CONJUGUE DE NACIONALITAT ESPANYOLA

40%

AMBDÓS CONJUGUES DE NACIONALITAT ESPANYOLA

20%

AMBDÓS CONJUGUES DE NACIONALITAT ESTRANGERA

80%

ALMENYS UN DELS CONJUGUES DE NACIONALITAT ESPANYOLA

núvies pot arribar a milers. La roba en sí, però, no ho és tot. En el cas de les bodes hinduïstes, el vestit de la núvia és una tela vermella de 6 metres que serveix com a vestit però el que realment encaixa la vestimenta és la quantitat d'or que portin.

Aquest, té una doble funció. En primer lloc, serveix per rendir homenatge a Lakshimi, deesa de la riquesa, per assegurar prosperitat i riquesa al matrimoni. En segon lloc, com més presència d'or hi hagi a la cerimònia, més estatus té aquesta. De fet, la Índia és el segon país del món que més or consumeix, darrere de Xina. A més, entre el 50 i el 60% d'aquesta demanda ve directament del món de les cerimònies nupcials.

Tradicions modernitzades

Encara que hi ha parelles molt tradicionals que realitzen la cerimònia matrimonial seguint totes les parts del ritus, a la pràctica i amb el temps molts costums s'abandonen o es modernitzen. Per exemple, antigament les famílies musulmanes feien una negociació on intercanviaven la núvia per camells i espècies. Això es coneix com la dot i simbolitzava que el marit es podia fer càrrec de la se-

Els centres de culte budistes s'han més que duplicat entre 2004 i 2014

va dona amb els béns que tenia. Actualment, abans de la cerimònia la dot es pacta entre les dues famílies i consisteix en regals o diners. Tot i això, altres cultures, com la jueves, "son més hermètiques i mantenen la majoria de les tradicions", tal i com afirma la fundadora de Make It Happen.

Internet també ha esdevingut una eina imprescindible en la preparació i fins i tot en la formació de parelles. Els matrimonis hinduïstes, per exemple, han estat tradicionalment enllaços pactats entre les famílies dels nuvis. Aquesta tradició s'ha plasmat al món d'internet en forma de matrimonial sites, pàgines web on nuvis i núvies en potència busquen la seva parella ideal segons els seus gustos, ocupació laboral i fins i tot casta a la que pertanyen. A més, permeten que un familiar o amic et creï un perfil a la web i triï la teva parella, reflexant així l'esperit de la tradició dels matrimonis pactats. Així doncs, les matrimonial sites són la barreja perfecta entre el manteniment dels valors tradicionals dels matrimonis hinduïstes i l'arribada de noves tecnologies.

Tradicció masculista: el denominador comú

... La tradició del matrimoni donava sensació de control sobre la pròpia vida però, a més, també donava la seguretat de tenir una persona que s'encarregués d'altres tasques. Des de la visió dominant de l'home, aquestes altres tasques de les quals no depenia directament la subsistència familiar, eren cosa de les dones. Aquest rol s'ha anat reproduint de generació en generació i el ritual matrimonial, lluny de salvar-lo, l'ha perpetuat mitjançant vots, protocols i significats d'aquesta cerimònia.

Subjectes passius

Costums tan arrelades com que el pretendent hagi de "demandar la mà" de la filla al seu pare o que sigui aquest el que entrega la noia al seu futur marit deixen a les dones com a subjectes vulnerables. Tant indefenses que no poden tenir la capacitat o la independència per decidir per elles mateixes i passen d'uns braços a uns altres.

Darrere els vots

Quan ella s'allunya de la protecció paternal i és entregada a l'home amb què compartirà la seva vida a partir d'ara, es procedeix a la unió i la benedicció de la parella. Perquè sigui efectiu, cal que els nuvis recitin els seus vots matrimonials, que ja vénen estipulats pel mateix protocol segons la religió. En el cas budista, per exemple, l'home s'ha de comprometre a acollir-la, acceptar estimar-la, "delegar les feines de la llar i proveir-la d'obsequis per satisfer-la". Per la seva banda, la dona accepta realitzar aquestes tasques a més de ser hospitalària amb els amics i familiars del seu marit.

Sense identitat pròpia

Abans del contracte matrimonial l'home i la dona són subjectes independents, però des del moment de la boda en totes les cultures la dona passa a formar part de la família del seu marit. En pren el seu cognom i, segons la tradició religiosa, ha de fer-se càrrec de la seva família política i fins i tot anar-se'n a viure amb ella. Independentment de la cultura i les creences religioses, la perpetuació d'aquests ritus i protocols ha deixat de banda qualsevol avenç social i es manté en una societat en la que ja no té cabuda.